

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica št. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.-
pololetna . . . „ 2.-
četrletna . . . „ 1.-
Posamezna št. „ 0.10

Št. 47.

V Ljubljani, dne 20. oktobra 1911.

Leto VI.

Beri in naredi.

Naš list ima dva glavna namena: Prvi je ta, da v njem delavci lahko povedo, kar jih teži. Ta reč je tako važna, da o nji ne potrebujemo izgubljati besedi. Naš delavec nima mnogo priložnosti, da bi razkril javnosti svoje razmere. Drugi listi imajo svoje skrbi in svoje potrebe. Če bi tudi delavec dobil v njih prostora za svoje dopise, bi to mnogo ne izdalo, ker bi se take reči izgubile med drugimi novicami in članki. Delavska beseda se pa mora slišati ven izmed drugih, če hoče, da kaj zaleže. Zato je treba posebnega lista. Ta potreba je rodila »Našo Moč« in jo je tudi držala v kljub vsem težavam po koncu.

Tisti delavci, ki so naš list rabili za ta namen, vedo najboljši, kako velikega pomena je zanj. Seveda pa moramo priznati, da je za tako uporabo treba izobrazbe. Delavčeva roka je trda, pisanja ni vajen; posebno tam, kjer ni nobene organizacije, ali kjer se šele začenja, je težko dobiti kakega delavca, ki bi vzel pero v roke in pisal za liste. Najboljše je pa vendarle, da prihajajo dopisi o delavskih razmerah izmed delavcev samih. Drugi ljudje, če imajo tudi v nemo in srce za delavca, se težko utope v njegovo mišljenje in čuvstvovanje. Najboljša pot, da se delavci vnamejo za pisanje, je pa zgled, ki ga imajo v listu. Kdor bere redno dopise v »Našo Moč« s Save, Idrije, Vevč, iz tobačne tovarne, od železničarjev, dobi tudi sam korajžo in si misli: Če odtam znajo, poizkusim še jaz. Začne in ko je enkrat začel, ne izpusti več peresa iz rok; tudi prej okorna roka se razgiblje in delavec dobi zaupanje vase, da zna to, kar čuti in izkuša, tudi zapisati. »Naša Moč« je v tem oziru že mnogo storila. Kdor sodi, da je še premalo splošna, naj ne pozabi, kako zanemarjen je bil do nedavna naš delavski stan. Socialna demokracija ni storila za njegovo izobrazbo tako rekoč ničesar. Za socialne demokratije veljajo le tisti delavci kaj, ki imajo nekoliko boljše plače, in ki se pri njih lažje dobe prispevki za stranko. Delavca socialni demokratje ne vadijo, da bi sam povedal ali zapisal svoje težnje. To dela vse plačani tajnik ali urednik. Delavec je tam samo za to, da plača, posluša, bere in uboga. Pod tako komando se ne more razviti potrebna samostojna izobrazba. Delavec je

tam navezan, da ponavlja to, kar mu povedo pri shodih, in kar bere v časopisih. Zato pa vidimo, da socialnodemokratski delavci, tudi tisti, kateri se štejejo za kaj več, niso nič drugega kakor puhli gramofoni, ki ponavljajo govore svojih plačanih agitatorjev in spise svojih časopisov.

Pri nas je stvar drugačna. Mi zidamo bodočnost delavskega ljudstva na njegovo samostojno izobrazbo in samosvesto delovanje, ker smo prepričani, da se da delavska organizacija držati samo na taki podlagi. Komanda traja samo en čas, tem manjšo stalnost ima pa tuja, nemško-judovska komanda, ki ima v žaklju našo socialno demokracijo. Ko pade sodrugom mrena z oči, bodo pokazali fige dunajskim komandantom, kakor so jih Čehi. Saj vidimo, kam gredo. Tisti Njeguš, ki je v zbornici streljal, je član jugoslovanske socialne demokracije, izučen po tistih naukih, kakor naši. V zbornici je videl nad 80 sodrugov, ki so se zanje potili delavci pri volitvah. Streljal je in s tem izjavil to, kar misli na tisoče njegovih tovarišev: Politika je neumnost; pri volitvah se pehati za poslance je bedasto; poslanci so brez pomena; pomagati nam more samo sila — kamen, bodalce, revolver.

Zato pa ostanemo mi pri svoji poti in zdaj prav posebno poudarjamo, kako potreben in važen je naš list, ki bo po svojih natorih tem boljši, tem splošnejši, čim bolj izobraženi bodo naši delavci, in čim več jih bo tako korajžnih, da bodo s peresom v roki branili svojo reč in kot dopisniki rabili list, ki jim je ves na razpolago. Za ta del morajo torej skrbeti v prvi vrsti naša delavska organizacija, naši delavci in delavke. Tistim, kateri so dozdaj kaj pisali, izrekamo priskrbeno zahvalo, druge kličemo v naše vrste.

Drugi glavni namen našega lista je pa poduk. Za to mora skrbeti uredništvo. Vse važne reči, ki se tičejo delavskega gibanja, se morajo pojasniti in razložiti. Kdor bere »Našo Moč«, ve, da smo v tem oziru storili, kar smo mogli. Za prihodnost zagotavljamo, da bo to še mnogo bolje. V člankih bomo točno in jasno razložili vse, kar se pripravlja v državnem zboru za delavce važnega. Poleg člankov bomo pa v kratkih novicah povedali zanimive reči iz delavskega gibanja pri nas in po svetu.

Prosimo pa dvoje: Prvič to, naj vsi naši delavci in delavke podpirajo naš list, ga na-

ročajo in mu pridobivajo novih naročnikov. Nam se zdi, da bi se moral vsak naš somišljenik in prijatelj zavedati, da je to njegova sveta dolžnost. Kdor to čuti, bo storil kar more. Za druge pa vemo, da bi tudi naša najtoplejša prošnja ne izdala. Čas je resen, v prihodnosti bo žel, kdor bo zdaj sejal. Brez dela in truda tudi sadov ne bo.

Drugič pa prosimo, naj se uporabljajo naši članki pri sestankih, predavanjih in shodih. Sama pisana beseda ne zadostuje; kar naglo prebereš, še ne preide v meso in kri. Za to je treba še žive besede, razgovora. Šele po ti poti se vzgoje zavedni ljudje, ki so kos vsakemu nasprotniku.

Novi letnik našega lista je pred durmi. Naj se ne prezro naše besede, saj list služi samo delavcem in njihovim koristim. Poskrbimo s skupnimi močmi, da bo vsako leto boljši in da bodo tudi njegovi bralci vsako leto bolj zavedni in vneti za blagor delavskega stanu.

Tobačno delavstvo.

Za pravice tobačnega delavstva. »Avstrijska krščanska tobačna delavska zveza« je predložila glavnemu ravnateljstvu z ozirom na sedanjo draginjo spomenico, ki med drugim zahteva: 1. Drugi del starostne doklade, ki naj bi se izplačala šele 1. julija 1912 naj se izplača še 1. januarja 1912. 2. Krajne stopinje naj se izenačijo. 3. Pospešijo naj se dela za zgradbe delavskih hiš.

Proračun za leto 1912 in tobačno delavstvo. V proračunu za leto 1912 dobimo za regulacijo plač izkazan znesek 1,600.000 kron. Ne ozira se pa proračun ne na potrebna delavska stanovanja in ne za podaljšanja plačanih dopustov.

Zmaga krščanskega tobačnega delavstva v Nemčiji. Zveza krščanskega tobačnega delavstva v Nemčiji je izvojevala lep uspeh po daljšem boju. Sklenila se je s tvorničarji pogodba, po kateri se zviša takoj plača za vse smodke pod 7 markami na 6.18 mark, od 1. aprila 1912 pa na 12 mark.

Slaba srca.

(Dalje.)

»Poslušaj, Vasja, pripovedujem ti to, Bog mi je priča, samo tako; jaz mislim, da se samo ne da rešiti . . . A kakšnih 700 rubljev? Samo tristo . . .«

»Tristo! . . . A Julijan Mastakovič? — Si pozabil nanj?«

»Julijan Mastakovič! Toda bratec, to ni gotovo. To ni tako kakor 300 rubljev stalne plače, kjer ti je vsak rubelj zvest, kakor pravi prijatelj. Julijan Mastakovič . . . no, vsekako, on je velik človek, jaz ga spoštujem, prav gotovo, jaz ga ljubim, ker on tebe ljubi in ker te plača za tvoje delo; lahko pa je, da te ne plača in si vzame rajši še drugega uradnika . . . To moraš sam priznati, Vasja . . . Poslušaj dalje, jaz ne govorim neumnosti; priznavam, da ni v celem Petrogradu tako lepe pisave, kakor je tvoja; rad ti dajem to prvenstvo, — je končaval Nefedjevič ne ravno brez navdušenja — »mogoče je, da se mu kmalu ne boš več do-

padel, da ne bo pri njem nič več dela, kar naenkrat bo dobil drugega . . . no in kaj se še vse lahko zgodi! Julijan Mastakovič lahko jutri umre, Vasja . . .«

»Čuj, Arkaša, enako lahko se podre na naju ta strop . . .«

»Gotovo, gotovo . . . toda jaz ne rečem ničesar . . .«

»Ne, ne, poslušaj me, da skončam . . . Kako bi mogel on dopustiti? . . . Ne, ne, pusti da skončam, da dovršim! Naredim mu vse točno. A on je dober, on mi je, Arkaša, on mi je dal danes petdeset srebrnih rubljev!«

»Je-li to mogoče, Vasja? Ti si toraj dobil nagrado?«

»In kakšno nagrado! Iz njegovega repa. Rekel mi je: »Prijatelj, že več mesecev nisi dobil plačila. Ako hočeš, vzemi. Zahvaljujem se ti,« je dejal, »s teboj sem zadovoljen . . . Za Boga, ti ne delaš zastoj,« tako je rekel . . . Zares tako je govoril. Meni so solze napolnile oči. Gospod Bog!«

»Slišiš, Vasja in ti si prepisal one spise?«

»Ne . . . nisem jih še prepisal.«

»Vasinka! Angelj! Kaj pa si delal?«

»Čuj, Arkadij, kaj je zato . . . vsaj imam še dva dni čas . . . bom že prepisal.«

»Kako pa, da nisi še?«

»Na, glej no! Na glej no! Tako žalostno me gledaš, da sem se ves pretresel in da me srce boli. No, pa kaj zato? Vedno me tako plašiš. Tako vedno vpiješ name: A-a-a!! Ali pomisli vendar: kaj za to? Bom že prepisal, prav gotovo, da bom.«

»Če pa ne, kaj potem?« — je vprašal Arkadij in vstal. »On te je nagradil. In ti se ženiš! . . . Ej, ej, ej!«

»Nič ni zato, nič ni zato,« je glasno odvrnil Šmukov. »Tako bom začel, še ta tre-rutek. Nič zato!«

»Kako si mogel zanemariti to, Vasja?«

»Ah, Arkaša! Sem li mogel sedeti pri miru? Sem bil zato? Komaj, da sem sedel v pisarni; nikakor nisem mogel ugnati srca . . . Oh, oh! Toda sedaj bom presedel celo noč in jutri in pojutranjem zopet, pa bom vse prepisal!«

POLITIČNA KRONIKA.

Socialna demokracija, ta največja izdajalka delavskih koristi, vedno bolj kaže svoj hinavski obraz. Danes je socialni demokraciji korist delavstva zadnja skrb, glavno pa ji je boj proti krščanstvu. To so pokazali socialni demokrati ob državno-zbornih volitvah, pokazali so to te dni ob občinskih volitvah na Viču, pokazali ob državno-zbornih volitvah v Düsseldorfu in ob občinskih volitvah v Belgiji, kjer so šli povsod roko v roki na vojsko proti krščanskim strankam z največjimi ljudskimi oderuhi.

V avstrijskem državnem zboru se je v seji dne 17. t. m. zavzel poslanec dr. Šusteršič krepko za državne delavce in nižje uslužbenke. Povod prvega branja predloge o izboljšanju plač uradnikom in služabnikom je izjavil odločno, da se mora najprej pomagati onim, ki so pomoči res potrebni. Državni gozdni delavci, železničarji, osebno prožni delavci, tobačni delavci, cestarji, salinski in rudniški delavci, pomožni slugi pri raznih uradih, državni služabniki, oficianti in uradniki najnižjih razredov so brez dvojbe v sili, zato se jim mora najprej pomoči. Državna uprava je z uradništvom preobložena, zato gre vse počasi naprej. Treba je reforme, ki se ne sme zavleči.

Poslanci Gostinčar, Fon in tovariši so vložili na poljedelskega ministra sledečo interpelacijo:

Državni gozdni delavci na Kranjskem in Goriškem so za njih težko in nevarno delo zelo slabo plačani. Poleg tega morajo opravljati službo pod najneugodnejšimi razmerami, zato velikokrat zbole in prerano umrjo. V teh slučajih pa ni skrbjeno za njihove vdove in sirote. Ker to, kar dobivajo milostnim potom kot podporo, ne zadošča za najnujnejše potrebe. Mesečno 3 K 60 h, 5 ali 6 K bi marsikateremu višjemu uradniku ne zadostovalo za krmljenje ptičev, katere redi za zabavo; vdova državnega delavca naj pa s tem preživlja sebe in morda tudi kakega otroka? Vse prošnje teh revic se trdosrčno odklanjajo. Istotako se postopa tudi z moškimi, ki so postali za delo nezmožni. To so do neba kričeča dejstva, ki zahtevajo že s stališča ugleda uprave izprememb.

Podpisani vprašajo:

Ali so znane Vaši ekscelenci te razmere vdov in za delo nezmožnih eraričnih gozdnih delavcev na Kranjskem in Goriškem, osebno idrijskega okrožja.

Ali hoče Vaša ekscelenca skrbeti za to, da se izboljšajo podpore vdov eraričnih gozdnih delavcev in za delo nesposobnih starih delavcev?

Dunaj, 12. oktobra 1911.

Podpisi.

Svetoven političen položaj zagrinjajo danes temni črni oblaki. Po kartelih in trutstih združeni bogataši in delavski izkoriščevalci so povzročili s svojo mogočno organizacijo tako draginjo, ki ni v nikaki primeri s tem, kakršne so dejanske razmere na gospodarskem svetovnem trgu. Pohlep po zlatu, po dobrem življenju znači naš čas. Ljudstvo proti združenemu velikemu kapitalu nima dovolj odporne moči, ker ni združeno tako, da bi lahko samo po zadržgah se osvobodilo verige, ki jo je skoval veliki kapital, ki mu tako lepo pomaga, kjer le to more, tudi lažidelavska socialnodemokratska stranka. Dokler ne zavlada zopet duh krščanskih načel po celem svetu proti mrzlemu sedanjemu duhu sebičnosti, ne bo bolje. Še žalostnejša je pa splošna svetovna slika. Laško-turška vojska sama kot taka se je pravzaprav šele pričela. Nikakor se ne more trditi, da bi sčasoma se tudi naša država ne zapletla vanjo, če bo Lah hotel Turčiji ugrabiti Albanijo, kar ni nikakor še izključeno. Sicer bodo pa Lah imela veliko dela in truda, predno res zasedejo tiste peščne puščave Tripolitanijske in Barke. Turki sicer v svoji lenobi za ti dve deželi niso skrbeli za zadostno vojaško moč, a divji, svobodoljubni sinovi puščave se zbirajo od vseh strani, da obračunajo z Lah, kadar se izpuste bolj v deželo. Zdaj se drže Lah le še bolj krajev ob morju, kjer se čutijo varne pod obrambo svojih velikanskih topov in bojnih ladjah.

V stari Kitajski tudi vre. V Hankavu je odkrila kitajska vlada neko zaroto. Po stari kitajski navadi so obglavili več zarotnikov, a nato so se uprli vojaki. Sledili so požigi, krvolitje. Kitajski poglavar je pobegnil iz Hankava. Vstasi so proglasili celo ljudov-

vlado. Te dni se je bila med vstasi in kitajskimi cesarskimi vojniki pri Hankavi bitka. Uspeh še ni popolnoma znan, a baje se že cesarske oblasti pogajajo z vstasi. Nemci so izkrcali v Hankavu svoje vojake, ki so se borili s Kitajci, ker so baje napadli nemške vojake. Pripravljajo se pa tudi Japonci pri-skočiti kitajski cesarski vladi na pomoč, če ne bo sama porazila republikanov, ker Japoncem ni nič kaj všeč, da bi postala Kitajska republika.

Na Portugalskem so se pa dvignili pri-staši monarhije proti republiki, ki ni umela pridobiti si srca Portugalcev in je kruto preganjala in še preganja vsakogar, ki ne prisega na pravo brezverstvo. Zapirajo se duhovniki, verni katoličani v ječe, kjer morajo bivati brez luči in zraka, pretepajo jih, mučijo in jih zastrupljajo. V goratih pokra-jinah se pa zbirajo monarhisti, ki hočejo strmoglaviti republiko. Kako bo izpadla vstaja monarhistov na Portugalskem, nihče ne zna. Svet se pa čudi, kako da se dobe še ljudje, ki se upajo pokazati pest tisti laži-svobodomiselni sodrgi, ki sodi, da sme zgolj ona s silo uvajati svoja načela.

V Belgiji so pri občinskih volitvah zma-gali v velikih občinah združeni svobodomi-sleci: liberalci, socialni demokrati in ka-kor se že nazivajo vsi tisti ljudje, ki sovra-žijo krščanstvo. Poroča se, da odstopi radi izida teh občinskih volitev sedanja belgij-ska katoliška vlada. Sicer je prav povsod poskočilo v Belgiji število katoliških gla-sov, a svobodomiselstvo je bilo le močnejše. Za Belgijo je katoliška stranka veliko sto-čila, ampak napaka je bila, ker vodilni mož-je katoličanov niso popolnoma izvedli de-mokratske strankine organizacije, vsled česar katoličani niso zajeli velikih delav-skih mas v industrialni Belgiji. Napaka, ki se pa ne dogaja zgolj v Belgiji, ker žal med katoličani je cincanja in cagovosti povsod veliko preveč in delati se velikokrat prične še-le, ko je svobodomiselstvo že zasejalo plevel, ki zaduši in oslabi tudi dobro pse-nico. Tudi pri nas se cincanje, cagovost in počasnost naših ljudij marsikje maščuje, kar kažejo marsikje izidi občinskih volitev.

Gibanje tekstilnih delavcev. V Nahodu, Hronovu in na Češkem je pričelo dne 17. t. m. stavkati ondoto tekstilno delavstvo (predilnice in ikalnice). Delavstvo je zahte-valo 30odstotno zvišanje plač in ker so vod-stva tovarn zahtevo odklonila, je stopilo 10.000 delavcev v stavko.

Z borišča dela. V Budimpešti se je zgo-dila dne 17. t. m. velika nesreča. Podrl se je oder pri neki stavbi in podsul 30 delav-cev, izmed katerih je več mrtvih in težko ranjenih. Pri rešitvi je pomagalo tudi voja-štvo. Zri stavbi je zaposlenih kakih 100 de-lavcev, ki so pa v slučaju nesreče zbežali in se vrnili k rešitvi tovarišev, ko so videli, da se ne podira dalje. Te vrste nesreč se zgodi zelo veliko. Skušnje menda niso pod-jetnikov veliko izučile, pa tudi delavstvo samo včasih v tem oziru postopa premalo previdno. Torej pozor pri stavbarskih delih!

Z lastnimi močmi.

Iz Tržiča. Podpisani se uljudno zahva-ljujem Jugoslovanski Strokovni Zvezi v Ljubljani, ker mi je pravilno izplačala pod-poro za slučaj bolezni, in sicer za pet ted-nov sem dobil 70 kron. Kako je torej dobro, ako je človek organiziran; zato je naprej, tržiški delavci, in zavedajte se, da je res dobra Jugoslovanska Strokovna zveza. Ka-ko naglo se enemu ali drugemu delavcu pri-meri kaka nesreča in takrat, moj sotrpni, je prepozno, ako ti je žal, da nisi pri J. S. Z. To ti vedo že mnogi tržiški delavci pove-dati, da so prišli do spoznanja le v slučaju bolezni. Res je težko plačevati, ampak se že odtrga, ko je človek bolan, pa pride prav. Saj si izbereš lahko razred, v katerega upaš plačevati. Zatorej se je treba takrat preskr-beti, dokler je človek zdrav. — Josip Aha-čič, zapisnikar.

Sv. Tomaž pri Ajdovščini. Krasen dan je bil v nedeljo, dne 12. t. m. Veselica se je dobro obnesla. Igralci so svoje vloge rešili dobro. Udeležba je bila lepa. Prišli so na našo prireditev iz vseh bližnjih občin. Do-mačinov je bilo tudi lepo število. Naša »ko-medija«, kakor jo je tako lepo imenoval ne-ki že precej siv narodno delavski organiza-tor iz Ajdovščine, je za nas častno minula. Delali bomo neustrašeno naprej. Dela je še veliko. Sedaj nas bo kmalu čez trideset

članov v naši skupini; precej napredujemo. V naši občini ne sme imeti zaslonbe nobena socialistična ali liberalna organizacija, za to bomo že poskrbeli. Kar je še delavcev, le k nam pristopite, ne dajte se od nobenega premotiti!

Med brati in sestrami.

MLADENIŠKI SHOD NA ILOVICI PRI PODMELCU.

(Dalje.)

Živimo v času, ko si vsaka zblojena glava domišlja, da ima pravico ljudstvo učiti ter mu brozgo iz raznih knjižur in čas-nikov preplonkanih naukov servirati kot edino zdravo hrano, kot edinozveličavni svetovni nazor. Eden teh samozvestnih učencikov je tudi dr. Tuma. Svest si svoje nezmotljivosti kar brez dokazov postavlja trditve, v katere morajo njegovi mladi in stari mladeniči verovati kot v neizpodbitne resnice, drugače jih pa nahruli, kakor je nahrulil 8. oktobra t. l. odposlanca sociali-stov iz Trsta, ki se je drznil v nekaterih toč-kah ugovarjati njegovi nezmotljivosti. — Glede na religijo je proglasil Tuma na mla-deniškem shodu to-le dogmo:

Vsaka vera je dobra, samo da je vera.

Celo Pilat je vprašal: »Kaj je resnica?« Tuma pa niti ne vpraša več o tem. Njemu sta laž in resnica obe enako dobri; zato je pa lahko tri ure kvasil na Iloviski in dol-gočasil svoje mladeniče. — Lanskega leta je dejal na shodu istotam, da si vsak iz-obražen človek lahko sam ustvari vero; letos je potom evolucije, t. j. neprestanega razvoja že srečno došel do trditve: »Vsak človek — torej bodisi izobražen ali ne — si lahko ustvari vero sam.« In vsa-ka taka vera je dobra. Vavrak n. pr. si je ustvaril vero, da se sedaj, ko je odprt lov, lahko strelja na ministre in poslance, kakor na zajce; in ta vera je bila dobra, pa ne za Hohenburgerja! — In če bi si kdo ustvaril vero, da sme krasti in ljudi daviti, pa bi po-noči vdrl v Tumovo palačo, Tumi vrat za-vil in se polastil njegovih tisočakov, bi Tu-ma prav gotovo še tam na onem svetu pra-ktično vero hvalil. — Ako je vsaka vera do-bra, g. doktor, je gotovo dobra tudi vera, ki jo oznanjujejo katoliški duhovniki. Zakaj se pa Vi in Vaši rdeči mladeniči na svojih shodih vedno tako zaletavate ravno v to vero, ko je vendar — kakor sami trdite — dobra? — In kako se vjema Vaša trditev: »vsaka vera je dobra« s tem, kar ste izjavili na zadnjem shodu, da namreč duhovniki ljudi strašijo z vero in peklom? Ali je mo-góče z dobro rečjo koga strašiti? — Ali tako priznavate v praksi upravičenost vsa-ke vere? — Z isto pravico, s katero dr. Tu-ma trdi, da je vsaka vera dobra, trdi lahko kdo drug: pravi denar in ponarejeni denar, oboji je dober denar. Če bi torej mi ponu-dili g. doktorju 50.000 K iz svinca, bi nam li hotel on dati v zameno 50.000 K srebrnih?

Seveda g. doktor kot advokat nikdar ne pove vsega, kar misli. Tako tudi tukaj. Glasno je rekel: »Vsaka vera je do-bra«, na tistem si je pa mislil: »Najbolj-ša je advokatska.« Tej blaženi veri se ima Tuma zahvaliti, da ima svojo palačico, iz katere ven lahko z obema rokama fige kaže: eno dr. Gregorčiču, eno Andreju Ga-brščku. In prišel bo kritičen dan, ako se Falb ne moti, ko bo dr. Tuma tudi social-demokratom pa — jezik pokazal.

Duhovniki uče, da morajo bi-ti podložniki zvesti vladarju in da morajo vojaki celo v vojsko. S tem se ubija človeku najblažja čustva.

Kristus je rekel: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega!« Apostol naro-dov, sv. Pavel je učil: »Spoštujte kra-lja!« — Judje: Marx, Lassalle, Adler, Be-bel in katoličan dr. Tuma pa trde: »To ni prav! — To ubija najblažja čustva.« — Komu bomo verjeli? — Tu Kristus — tam Tuma! — Izberite! —

Dokler bodo vojaki puške no-sili, — tako je prerokoval Tuma — ne bo miru na svetu. Mi pa prerokujemo ta-kole: Kolikor več bo na svetu socialdemo-kratov, toliko več bo moralo biti tudi tistih, ki bodo puške nosili in jih rabili, da vzdrže red in mir ter obvarujejo nedolžne ljudi na-padov in škode. — Kadar bodo pa vojaki nosili namesto pušk kuhalnice in po-lentarje, takrat bomo vsi za to, da se dr. Tumu izroči vrhovno poveljništvo av-

A. ŽIBERT
-- LJUBLJANA --
PREŠERNOVA ULICA
PRIPOROČA SVOJO VELIKO
ZALOGO ČEVLJEV
DOMAČEGA IZDELKA.

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet l. 1909 čez 83 milijonov K.
Stanje vlog čez 21 milijonov K.
Lastna glavica
K 503.575-98.

Ljudska posojilnica

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 8

prililče v lastni hiši nasproti
hotela „Union“ za franč. cerkvijo

prejema **hranilne vloge** vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure pop.
ter jih **4½%** brez
obrestuje kakega
po odbitka,
tako da prejme vložnik od vsakih
100 kron čistih 4-50 na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj
prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

Dr. Ivan Šusteršič, predsednik; **Josip
Šiška**, stolni kanonik, podpred.; **Odborniki:**
Anton Belec, posest., podj. in trg. v Št. Vidu
n. Lj.; **Fran Povše**, vodja, graščak, drž. in
dež. posl.; **Anton Kobi**, posest. in trg., Breg
pri Borovni.; **Karol Kauschegg**, veleposest.
v Ljubljani; **Matija Kolar**, stolni dekan v
v Ljubljani; **Ivan Kregar**, svetnik trg. in
obrt. zborn. in hišni posest. v Ljubljani; **Fran
Leskovic**, hišni posestnik in blag. „Ljudske
posojil.“; **Ivan Pollak ml.**, tov.; **Karol
Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani;
Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

Spominjajte se pri vseh prireditvah,
pri vseh vseh veselih in žalostnih
dogodkih „Slovenske Straže“!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in
zraven spadajočih potrebščin.

F. MERSOL

LJUBLJANA, Mestni trg št. 13.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavic, no-
gavic, otroške obleke in perila, pasov,
predpasnikov, žepnih robcev, ovratnikov,
zavratnic, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov
in vsakovrstnih drugih risb.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica št. 9

priporočata svojo največjo
zalogo izgotovljenih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Novosti
v konfekciji za dame.

Ceniki s koledarjem za-
stoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro,
naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj tr-
pežne in natančne, dobe
se pri

Fr. Čudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani
delničar in zastopnik
švicarskih tovarn „Uni-
on“ v Bielu in Genovi.

700 Uhani, prstani, briljanti. 1
Svetovnoznano najfinejše blago po najnižjih cenah.

Agitirajte za naše glasilo
„Naša Moč“!

Pozor slov. delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in pri-
poročljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(pri Češniku)

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izberi naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila

Postrežba poštena in zanesljiva.
Cene najnižje.

A. Lukič

Slovenska
konfekcijska trgovina za:
gospode, dame, dečke, deklice

Ljubljana

Pred škofijo 19.

Lekarna „PRI KRONI“ M. Ph. BOHINCA

v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste

priporočata sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bole-
činam, steklenica 20 vin., 6
steklenic 1 krono.
Kapljice za želodec, izvrstno,
krepilno in slast do jedi po-
spešujoče sredstvo, steklenica
40 vin., 6 steklenic 2 kroni.
Kapljice zoper želodčni krč,
steklenica 40 vin., 6 steklenic
2 kroni 50 vin.
Kapljice proti zobobolu,
steklenica 20 vin.
„Stadin“ za otroke.
Obliž za kurja očesa, brada-
vice in trdo kožo, mala škat-
ljica 50 vin., večja 1 K 20 vin.
Odvajalne kroglice, škatljica
30 vin.
Pospalni prašek, proti ognji-
vanju otrok in proti potenju
nog, škatljica 50 vin., 6 škatljic
2 kroni 50 vin.
Protinski cvet, proti trganju
po udih, steklenica 1 krono.
Ribje olje, steklenica 1 krono.
Salicilni kolodij za odstra-
nitev kurjih oči, bradavic in
trde kože, steklenica 70 vin.
Tinktura za želodec, odva-
jalno, krepilno in slast po-
spešujoče sredstvo, steklenica 20
vin., 6 steklenic 1 krono.
Tinktura za lase, steklenica 1 K.
Trpotčev sok, izvrstno pri-
poroček proti kašlju stekl. 1 K.
Železnato vino, steklenica 2
kr. 60 vin., in 4 kr. 80 vin.
Železnate kroglice, proti ble-
dici (Bleichsucht) mala škatljica
70 vin., velika 1 krono 60 vin.

**Dežnike in
solnčnike**

domačega izdelka

najboljše kakovosti, pri-
poročata po najnižji ceni
slavnemu občinstvu

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred škofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Usojam si naznaniti častitim odjemalcem, da
sem odprl na Tržaški cesti št. 1

„pri Kerčonu“ filialo

moje trgovine z železnino, hiš-
nega in kuhinjskega orodja.

Blagovolite mi tudi nadalje ohraniti cenjeno
naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem **Stefan Nagy**

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo
6 dni!

Samo
6 dni!

HAVRE NEW-YORK

francoska prekomorska družba

Veljavne vožnje liste (Sifkarte) za francosko linjo
čez Havre, ter liste za povratek iz Amerike
v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pšarna v Ljubljani
Dunajska cesta št. 18 v novi hiši „KMETSKA
POSJOJILNICE“ nasproti gostilni pri „FIGOVCU“.

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Šmetetka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Vseh vrstna Pojasnila daje se brezplačno.

IVAN JAK IN SIN

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17

priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnih

**voznih koles in
šivalnih strojev**

za rodbino in obrt.

